

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

De heer Jan VERHOEYE
Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige
normen (CBN)
City Atrium
Vooruitgangstraat 50 - 8ste verdieping
1210 BRUSSEL

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
AVB/CDH/RF

Uw referte

Datum
30/07/2026

Geachte heer Voorzitter,

Betreft: Ontwerpadvies “Winstuitkering: de uitkeringstesten voor de BV en CV”

De Commissie voor Boekhoudkundige Aangelegenheden van het IBR (hierna: de Commissie) dankt de Commissie voor Boekhoudkundige Normen voor de raadpleging betreffende het ontwerp van advies inzake de uitkeringstests voor BV's en CV's.

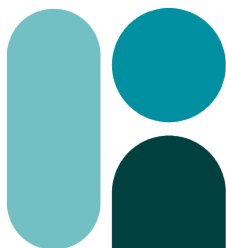
Op vraag van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft de Commissie uw ontwerpadvies “Winstuitkering: de uitkeringstesten voor de BV en CV” nader bekeken.

Hieronder vindt u de opmerkingen die het IBR onder uw aandacht wenst te brengen.

Voorafgaand aan onze opmerkingen verwijzen wij naar ons schrijven van 24 december 2024 betreffende uw eerdere ontwerpadvies “Winstuitkering: de nieuwe uitkeringstesten voor BV's en CV's”. Wij stellen vast dat verschillende van onze opmerkingen in deze nieuwe versie daadwerkelijk in aanmerking werden genomen. Wij herinneren echter aan het standpunt van de Commissie, zoals uiteengezet in voormeld schrijven, dat het gedeelte over de liquiditeitstest moet worden geschrapt. Het betreft immers een prospectieve test en geen strikt boekhoudkundige test, waardoor zij buiten het wettelijke toepassingsgebied van de CBN valt. Bovendien vereist deze tests een prospectieve beoordeling van de liquiditeit van de vennootschap, wat complexe vraagstukken kan meebrengen waarvoor professionele oordeelsvorming moet worden aangewend.

1. Evenwicht tussen juridische overwegingen en de boekhoudkundige doctrine

Een eerste opmerking betreft de aard van het ontwerpadvies zelf. Een aanzienlijk deel van de tekst is gewijd aan de analyse en interpretatie van bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen. Hoewel de interactie tussen het boekhoudrecht en het

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

vennootschapsrecht onmiskenbaar is en niet kan worden genegeerd, lijkt het niettemin wenselijk dat het advies zich hoofdzakelijk richt op de boekhoudkundige doctrine en dat de draagwijdte van de juridische overwegingen wordt beperkt en beter wordt afgebakend door in het advies een duidelijk onderscheid te maken tussen:

- een loutere weergave of toelichting van de wettelijke bepalingen;
- een interpretatie die door de CBN wordt gehanteerd;
- overwegingen die meer specifiek behoren tot de boekhoudkundige doctrine.

Dit onderscheid lijkt belangrijk om te vermijden dat bepaalde interpretatieve standpunten worden geacht rechtstreeks uit het WVV voort te vloeien, terwijl zij in werkelijkheid het resultaat zijn van een beoordeling door de CBN.

2. Liquiditeitstest bij gespreide uitkeringen

In het ontwerpadvies wordt aangegeven dat wanneer een uitkering in verschillende opeenvolgende betalingen wordt uitgevoerd, bij elke uitbetaling een nieuwe liquiditeitstest zou moeten worden verricht.

Deze benadering vormt een bijzonder veeleisende interpretatie van de wetteksten en roept vragen op omtrent haar juridische grondslag. Sommigen zijn immers van mening dat een globale test onder bepaalde omstandigheden zou kunnen volstaan om de impact van de volledige verrichting op de liquiditeit van de vennootschap adequaat te beoordelen. Bovendien zou het standpunt dat in het ontwerpadvies wordt ingenomen in bepaalde gevallen een disproportioneel karakter kunnen krijgen, met name in coöperatieve vennootschappen die betalingen verrichten naar aanleiding van het uittreden van vennoten.

3. Behandeling van niet-afgeschreven oprichtingskosten en kosten voor onderzoek en ontwikkeling in de nettoactietest

De Commissie stelt eveneens een belangrijke wijziging vast ten opzichte van de eerdere versies van het ontwerpadvies met betrekking tot de toepassing van het artikel inzake de aftrek van niet-afgeschreven oprichtingskosten en kosten voor onderzoek en ontwikkeling. In het huidige advies is de volgende formulering niet langer opgenomen: *“De Commissie kan zich in de praktijk moeilijk voorstellen wat een uitzonderlijk geval zou kunnen zijn om bij de bedoelde berekening de nog niet afgeschreven bedragen van de oprichtings- en uitbreidingskosten en de kosten voor onderzoek en ontwikkeling niét in mindering te brengen.”*

De huidige redactie benadert in wezen een weergave van de wettekst en van de voorbereidende werkzaamheden, zonder bijkomende verduidelijking te bieden omtrent de praktische interpretatie van de door de wetgever voorziene uitzondering.

Een verduidelijking door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen over de concrete situaties waarin deze uitzondering al dan niet toepasbaar zou kunnen zijn, zou nochtans bijzonder nuttig zijn voor de praktijkbeoefenaars. Bij gebrek daaraan dreigt de tekst op dit punt slechts een beperkte meerwaarde te bieden, terwijl de vraag in de praktijk regelmatig aanleiding geeft tot vaak terugkomende vragen.

Indien de CBN niet in staat zou zijn om bijkomende aanwijzingen te verstrekken over de situaties die als dergelijke uitzonderlijke gevallen zouden kunnen worden beschouwd, lijkt het aangewezen om, in het belang van het algemeen belang en de rechtszekerheid, duidelijk te vermelden dat dergelijke situaties in de praktijk bijzonder moeilijk voorstelbaar zijn. In dat geval zou de hierboven vermelde formulering uit het vorige ontwerpadvies opnieuw kunnen worden opgenomen.

4. Rol van financiële ratio's in de liquiditeitstest

Het ontwerp verwijst naar verschillende indicatoren die kunnen worden gebruikt in het kader van de liquiditeitstest. In dit verband lijkt het belangrijk om, aan de hand van bijkomende voorbeelden of aanbevelingen, uitdrukkelijk te benadrukken dat de analyse niet kan worden beperkt tot het onderzoek van financiële ratio's of tot een momentopname van de situatie op een bepaalde datum.

De liquiditeitstest veronderstelt noodzakelijkerwijs een prospectieve beoordeling van het vermogen van de onderneming om gedurende de volledige betrokken periode aan haar opeisbare verplichtingen te voldoen. Financiële ratio's kunnen daarbij nuttige indicatoren zijn, naast andere elementen, maar zij volstaan op zichzelf niet om aan te tonen dat aan de wettelijke vereisten is voldaan.

Het zou eveneens nuttig zijn te verduidelijken dat de liquiditeitsanalyse de volledige periode van ten minste twaalf maanden na de uitkering moet dekken, en niet uitsluitend de situatie aan het einde van die periode. Een onderneming zou immers binnen twaalf maanden geen liquiditeitsproblemen kunnen vertonen en toch reeds enkele maanden na de uitkering met aanzienlijke moeilijkheden geconfronteerd worden. Meer nadruk zou dan ook moeten gelegd worden aan deze temporele dimensie .

Een bijkomende verduidelijking op deze punten zou de pedagogische draagwijdte van het advies versterken en het risico op slechte interpretatie in de praktijk beperken.

5. Rekening houden met recente rechtspraak

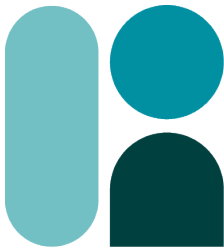
Tot slot stelt de Commissie zich vragen bij het ontbreken van verwijzingen naar bepaalde recente ontwikkelingen in de rechtspraak die relevant kunnen zijn voor de behandelde materie.

Gelet op het belang van de rechtspraak voor de interpretatie van de regels inzake uitkeringen en de aansprakelijkheid van de betrokken organen, zou het aangewezen kunnen zijn na te gaan in welke mate bepaalde recente uitspraken vermelding of bespreking verdienen in het advies. Zo kan bijvoorbeeld worden verwezen naar het arrest van het Hof van Cassatie van 23 mei 2024 in de zaak *Carir Cartonage*, waarin het Hof heeft geoordeeld dat een voorstel tot uitkering van dividenden en tantièmes een kennelijk ernstige fout kan uitmaken die heeft bijgedragen tot het faillissement, zelfs wanneer de in het vennootschapsrecht voorziene kwantitatieve grenzen werden nageleefd.

Daarnaast kan de vermelding van bepaalde rechtspraak nuttig zijn om de aandacht te vestigen op de aansprakelijkheid van bestuurders.

6. Aanvullende opmerkingen

- Gevolgen van het niet uitvoeren van een besliste uitkering: de Commissie merkt tevens op dat het ontwerpadvies geen aandacht besteedt aan de hypothese waarin het bestuursorgaan, nadat de vereiste tests werden uitgevoerd en nadat een uitkeringsbesluit werd genomen, uiteindelijk beslist om de voorgenomen uitkering geheel of gedeeltelijk niet uit te voeren. Een verduidelijking door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen omtrent de boekhoudkundige gevolgen van een dergelijke beslissing zou een duidelijke meerwaarde vormen.
- Op verschillende plaatsen verwijst het ontwerp naar het “nieuwe Wetboek van Vennootschappen”. Gelet op de tijd die verstreken is sinds de inwerkingtreding van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, lijkt deze terminologie inmiddels achterhaald.
- Het ontwerp gebruikt op bepaalde plaatsen het begrip “*tussentijds dividend*” (in de Nederlandse versie en “*dividende intercalaire*” in het Frans) om bepaalde uitkeringen tijdens het boekjaar aan te duiden. Om de samenhang met de bestaande doctrine te waarborgen, lijkt het aangewezen na te gaan of deze terminologie overeenstemt met die welke wordt gehanteerd in advies 2009/01: “*interimdividenden worden uitgekeerd op basis van de uitkeerbare winst zoals die blijkt uit de jaarrekening op de afsluitingsdatum van het laatst afgesloten boekjaar, met uitsluiting van elke onttrekking aan de winst van het lopende boekjaar*” (een tekst die voor de NV nog steeds van toepassing is).
- De Commissie merkt eveneens op dat bepaalde uiteenzettingen over de rol van de commissaris in het kader van de nettoactietest kunnen worden geïnterpreteerd als een

IBR-IRE

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

omzetting op deze test van overwegingen die eerder verband houden met het stelsel van de liquiditeitstest. Gelet op de verschillen tussen de wettelijke bepalingen die deze twee mechanismen regelen, lijkt het nuttig erop toe te zien dat een duidelijk onderscheid wordt behouden tussen de verplichtingen en tussenkomsten die eigen zijn aan elk van deze tests, teneinde elke verwarring over hun respectieve draagwijdte te vermijden.

Met bijzondere hoogachting,

Signed by:

Alexis van Bavel

E759B97BCF4F46F...

Alexis VAN BAVEL

Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden van het IBR